

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v hlavním líčení konaném dne 30. dubna 2018 v senátu složeném z předsedy senátu Mgr. Jana Šotta a přísedících Zdeňky Loudové a Petry Houškové

takto:

Obžalovaný

S. M., narozený xxx v xxx, xxx, trvale bytem xxx, t. č. ve vazbě ve Vazební věznici xxx,

je vinen, že

dne 15. 8. 2017 v přesně nezjištěné době mezi 18.15 hodin až 18.27 hodin v xxx, v bytě ve xxx patře domu, který obýval poškozený S.I., nar. xxx, se svou rodinou, po předchozí slovní i fyzické rozepři, k níž došlo v chodbě tohoto bytu z důvodu špatných osobních vztahů a sporů v souvislosti se smrtí otce obžalovaného a již vyvolal obžalovaný, vběhl do obývacího pokoje, spojeného s kuchyňským koutem, kde z kuchyňské linky vytáhl postupně dva kuchyňské nože s černou plastovou rukojetí, jeden s označením ZWILLING, J. A. HENCKELS, GERMANY celkové délky cca 23 cm s délkou čepele cca 9,5 cm a šířkou čepele u báze cca 2 cm, druhý s označením Inoxidable celkové délky cca 22 cm s délkou čepele cca 11,5 cm a šířkou čepele u báze cca 1,5 cm, a při další potyčce s poškozeným, v úmyslu jej usmrtit, nožem Inoxidable dvakrát bodl poškozeného S.I. do oblasti hrudníku, čímž mu způsobil ranou vedenou velkou silou bodnou ránu s vbodem délky 1,5 cm vlevo na hrudníku pronikající 5. mezižebřím do osrdečnickového vaku a do pravé srdeční komory, se zakrvácením osrdečnicku a levé hrudní dutiny a dále ranou vedenou střední silou bodnou ránu s vbodem délky 2 cm vlevo na hrudníku v přední pažní čáře pronikající skrze hrudní stěnu 4. mezižebřím do mezižebřerní svaloviny, a dále mu tímto nožem v rámci potyčky způsobil řeznou ránu nad prvním článkem 4. prstu levé ruky délky 4 cm pronikající ke šlaše natahovače a zcela povrchní drobnou řeznou ránu charakteru tečného seříznutí kůže na ploše 0,3 x 0,2 cm nad 1. mezičlánkovým kloubem 5. prstu levé ruky, přičemž na následky bodné rány vlevo na hrudníku pronikající do osrdečnickového vaku a pravé srdeční komory poškozený S.I. na místě zemřel,

tedy

jiného úmyslně usmrtil,

Shodu s prvopisem potvrzuje Blanka Křížková.

čímž spáchal

zvláště závažný zločin vraždy podle § 140 odst. 1 tr. zákoníku,

a odsuzuje se

podle § 140 odst. 1 tr. zákoníku **k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 12 (dvanácti) roků.**

Podle § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku se pro výkon trestu zařazuje do **věznice se zvýšenou ostrahou.**

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen nahradit poškozeným:

Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky se sídlem Regionální pobočky Praha 1, Na Perštýně 359/6, škodu ve výši 4 071 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,50 % ročně od právní moci rozsudku do zaplacení,

D.S.I., nar. xxx, trvale bytem xxx, nemajetkovou újmu v penězích ve výši 400 000 Kč,

S. I., nar. xxx, trvale bytem xxx, nemajetkovou újmu v penězích ve výši 400 000 Kč.

Odůvodnění:

1. **Na základě důkazů provedených v hlavním líčení vzal soud za prokázané,** že dne 15. srpna 2017 obžalovanému zemřel otec, což byla událost, která zasáhla celou rodinu. Obžalovaný se tuto skutečnost dozvěděl od sestry – svědkyně M. I.. Když obžalovaný odcházel z práce, volal mu strýc – svědek P. M., který pro něho přijel do Říčán. Vyzvali za matkou obžalovaného. Již cestou byl obžalovaný agresivní, přičemž tuto agresivitu zřejmě vyvolalo zjištění, že jeho otec měl milenkou, o čemž věděla jak jeho sestra, tak poškozený. Strýc obžalovaného zastavil u benzínové pumpy. Když se vrátil zpět ke svému autu, obžalovaný v něm již nebyl.

2. Následně se obžalovaný vydal přes pole ke své matce, kam poté dorazil i strýc obžalovaného, neboť se dozvěděl od M., že obžalovaný je tam, a posléze do bytu dorazil i poškozený. Po chvíli se obžalovaný sebral a byt opustil a šel k sestře. M. I. byla u sebe v bytě společně se svědkem S.M.a Z.M.. S.M. odešel před dům na cigaretu a vtom přicházel obžalovaný. Je zřejmé, že sestra obžalovaného se necítila v bezpečí, avšak vzhledem k tomu, že svědek Z.M. nevěděl o jejich napjatých vztazích, řekl jí, ať mu otevře dveře. Tak se oni tři ocitli v předsíni bytu sestry obžalovaného.

3. Obžalovaný byl od počátku agresivní a sestru obviňoval ze smrti otce. Po pár minutách se v bytě objevil poškozený. Obžalovaný na něj ihned zaútočil, pokusil se jej udeřit. Poškozený mu v tu chvíli chytil ruce a přimáčkl ho ke zdi. Po chvíli se obžalovaný vysmekl a běžel směrem do kuchyně. Poškozený za ním. Obžalovaný otevřel zásuvku s noži a vzal do ruky nůž. Vypadl mu z ruky. Vzal druhý nůž. S tímto nožem obžalovaný zasadil poškozenému dvě bodné rány. Jedním vbodem vedeným velkou silou přitom zasáhl srdce, druhým vbodem mezižeberní svalovinu v podpažním oblouku. Poškozený dále utrpěl při obraně řezné rány na levé ruce. Následně, poté, co obžalovaný upustil i tento nůž, oba spadli na zem. Obžalovaný ležel na zádech, poškozený na něm. V tuto chvíli se v bytě objevil svědek S.M. a společně se svědkem Z.M. chytili obžalovanému ruce. V této poloze poškozený několikrát udeřil obžalovaného pěstí do obličeje. Ostatní si všimli, že je poškozený pobodaný. Obžalovaný přiznal, že ho pobodal. Poškozený začal ztrácet vědomí. Začali ho oživovat, včetně obžalovaného. Ten na něj křičel, ať se probere,

Shodu prvopisem potvrzuje Blanka Křížková.

plácal ho po obličejí a dával mu umělé dýchání. To už ale sestra obžalovaného zavolala Policii ČR a hovořila se záchrannou službou, již byli naváděni, co mají s poškozeným dělat. Po chvíli dorazili policisté a ujali se oživování. Obžalovaný se usadil na sedačku. Dorazila druhá policejní hlídka a obžalovaného zatkli. Poškozený způsobeným zraněním podlehl, přičemž fatální následky měla velkou silou vedená bodná rána do srdeční komory.

4. **Obžalovaný S. M. svou vinu z podstatné části nepopíral.** Uvedl, že dne 15. srpna, když byl v práci, si všiml nepřijatého hovoru od sestry a následně SMS zprávy, že jim zemřel otec. Odešel z práce a jel se domů převléknout. Do toho mu volal strýc, aby mu řekl o smrti otce s tím, že pro něj přijede do xxx. Přijel pro něj a jeli za matkou obžalovaného, které to měli společně s jeho sestrou oznámit. V autě mluvili o otcových milenkách. Dozvěděl se, že jeho otec měl asi dva roky milenku a tou milenkou byla kuchařka, která pracovala u poškozeného. Pak zastavili na benzínové pumpě OMV poblíž bydliště jeho matky a sestry. Strýc se nevracel, tak vystoupil a šel přes pole k matce.

5. Cestou volal sestře, že se sejdou před domem matky. Sestra před domem nebyla. Zazvonil tedy na matku. Pustila ho dovnitř a on jí řekl o smrti otce. Truchlili. Asi po deseti minutách dorazil strýc. Po dalších asi deseti minutách přišel poškozený. Nejdříve se rozhlížel po bytě. Následně všem projevil upřímnou soustrast a sdělil, že jeho manželka (sestra obžalovaného) je doma. Obžalovaný se tedy zvedl a šel k ní domů.

6. Dole zazvonil, ale nevzpomíná si, zda ho pustil dovnitř svědek Z.M. nebo sestra. V bytě se zeptal sestry, co ví o otcových milenkách. Věděla to, milenku za otcem vozila, scházela se s ní a obžalovanému to nikdo neřekl. Sestra začala obviňovat ze smrti otce obžalovaného. Už delší dobu mu říkali, že otcovi jen přidělává starosti. Obžalovaný odvětil, že je to i její vina a může za to její nešťastné manželství. Když dokončoval větu, vešel do předsíně, v jejímž středu se všichni nacházeli, poškozený a chtěl vědět, co se děje. Obžalovaný nechtěl, aby se do toho pletl. Poškozený ho jednou rukou chytil pod krkem a přimáčkl ho k levé straně zdi se slovy, že takové věci říkat nebude. Začal ho pouštět, ale ještě do něj strčil a tím se obžalovaný bouchl hlavou o zeď. Obžalovaný ho od sebe odstrčil. V tom ho okřikla sestra a přistoupila k němu. Svědek Z.M. situaci pozoroval, ale nijak do toho nezasahoval. Obžalovaný napráhl ruce, aby ho nechali všichni být. Vtom ho vzal poškozený opět pod krkem a předloktím ho natlačil na zeď, kde ho začal škrtit. Poškozený byl silnější, nemohl se mu vzepřít. Nemohl dýchat a bolel ho krk. Proto uhnul tělem do strany. Když se při tomto manévru dostal do nižší polohy, poškozený už ho škrtil nemohl. V této pozici se mu podařilo vysmeknout.

7. Vběhl do obývacího pokoje a dále do kuchyně. Otočil se a viděl, že poškozený si stoupl se zatáťmi pěstmi do dveří. V tu chvíli obžalovaný otevřel zásuvku. Poškozený šel jeho směrem. Obžalovaný vzal ze zásuvky nůž, ale vypadl mu z ruky. Vzal druhý nůž. Viděl, že poškozený se k němu blíží. V tu chvíli stál svědek Z.M. za poškozeným a vše pozoroval. Poškozený viděl, že obžalovaný má v ruce nůž. Přistoupil k obžalovanému v mírném předklonu, levou rukou chytil jeho pravou ruku někde u loktu. Stáli tedy naproti sobě a poškozený mu řekl, zda na něj půjde s nožem. V tu chvíli se ho poškozený chystal znovu škrtit, obžalovaný měl za sebou kuchyňskou linku. V tento moment obžalovaný bodnul poškozeného, a to obloukem svou pravou rukou, takže to muselo být někde na levé části těla poškozeného. Obžalovaný u toho byl ohnutý do záklonu. Poškozený ho při bodnutí stále držel za loket a druhé předloktí měl na jeho krku. Rukou tedy mohl pohybovat pouze od loktu. Nožem obžalovaný nikam nemířil, nepřemýšlel o místě bodnutí. Poškozeného to rozzuřilo, vzal obžalovaného a mrštil s ním na druhou stranu kuchyně, kde je trouba a lednička, o něž se pak obžalovaný opíral a poškozený jej znovu začal škrtit. V tu chvíli už obžalovaný nůž v ruce neměl, musel jej upustit v tom pohybu, když poškozeného poprvé bodnul a ten s ním mrštil na druhou stranu kuchyně. Když ho poškozený znovu začal škrtit, obžalovaný se mu vysmeknul. To byli tak na pomezí kuchyně a obývacího pokoje. V tom ho něco stáhlo k zemi a oba spadli.

8. Poškozený ležel na obžalovaném. Nalevo stál svědek Z.M. a obžalovanému držel ruku. Objevil se tam i svědek S.M. a chytil mu druhou ruku. Poškozený stále ležel na něm a pronesl, že mu zachránil život a obžalovaný na něj jde s nožem, a pak mu dal dvakrát pěstí do obličeje. V ten moment se svědek S.M. začal ptát poškozeného, kam ho obžalovaný bodnul. Poškozený si ukázal na levý bok. Pak začal ztrácet vědomí. Obžalovaný zakřičel na sestru, aby zavolala záchrannou službu nebo policii. Když poškozený ztratil vědomí a jeho hlava dopadla na obžalovaného, svědek Z.M. a svědek S.M. mu pustili ruce a sundali z něj poškozeného. Obžalovaný se k němu sklonil a začal na něj mluvit. Byl ještě trochu při vědomí. Pak na chvíli usnul, tak ho poplácal po obličeji a on se probral. Poté znovu usnul a už nereagoval. Obžalovaný mu dal facku a poškozený začal chrchlat. V tu dobu už sestra hovořila se záchrannou službou. Začal mu poskytovat první pomoc. Polévali ho vodou. V ten moment do bytu přišli policisté. Ptali se, kdo je pachatel, obžalovaný se přihlásil. Pak si sedl na sedačku a oni oživovali poškozeného. Posléze přijela druhá hlídka a nasadili mu pouta.

9. Obžalovaný ví pouze o jednom bodnutí. Pokud byla bodnutí dvě, muselo se to stát někdy ve chvíli, kdy s ním poškozený mrštil na druhou stranu kuchyňské linky, ale rozhodně to nebylo z jeho strany vědomé bodnutí. Během celé události moc slov nepadlo. Poškozený u sebe žádnou zbraň neměl. Následkem potyčky s poškozeným měl obžalovaný díru v levém bubínku, podvrknuté a natažené krční obratle a neviděl na levé oko.

10. Na obžalovaného byl vypracován **znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie**, a to MUDr. Gabrielou Léblou a doc. PhDr. Markem Preissem, Ph.D. V závěrech znalci uvedli, že obžalovaný si vytvořil psychickou závislost na pervitinu a škodlivě užíval alkohol a marihuanu. V inkriminované době obžalovaný netrpěl žádnou forenzně významnou duševní poruchou a jeho schopnosti rozpoznávací a ovládací byly sníženy mírně forenzně nevýznamně v důsledku užití psychoaktivních látek. Jeho pobyt na svobodě není nebezpečný a nebylo navrženo ochranné léčení.

11. Současně bylo zjištěno, že obžalovaný trpí dissociální poruchou osobnosti, která se projevuje uspokojováním vlastních potřeb bez ohledu na jiné, nezodpovědností a nedostatkem ohledů vůči společenským normám, sníženým zájmem o city druhých, potížemi s udržením trvalých vztahů, nízkou tolerancí k frustraci, potížemi poučit se ze zkušenosti a nalézáním výmluv pro své chování. Sociální vztahy jsou spíše povrchní. Resocializace obžalovaného je spíše nižší. Je osobou impulzivnější a je schopen být agresivní. Sklony ke konfabulaci zjištěny nebyly. Pravděpodobný motiv obžalovaného byly rodinné konflikty.

12. U hlavního líčení MUDr. Gabriela Léblou stvrdila závěry znaleckého posudku a odkázala na ně.

13. Dále byl na obžalovaného zpracován **znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie**. Znalec Ing. Jaroslav Zikmund v závěrech uvedl, že u obžalovaného nebyla zjištěna přítomnost psychoaktivní složky marihuany, byl však zjištěn obsah metamfetaminu 26 ng/ml a amfetaminu pod 2 ng/ml, což je prakticky negativní nález. Nalezená hladina metamfetaminu je z hlediska přímého ovlivnění psychosenzomotorických funkcí méně významná. Hladina alkoholu byla u obžalovaného zjištěna 1,16 až 1,37 g.kg⁻¹, tedy mírná opilost. Při stavu mírné opilosti je již alkoholové ovlivnění takové, že z obecného hlediska je sníženo vnímání a reakce na vnější podněty. Rozpoznání nebezpečnosti svého chování zůstává zachováno.

14. **Svědčyně M. I.** vypověděla, že její bratr měl od základní školy problémy s alkoholem a drogami. Pro rodiče to bylo velké trápení. Otec se to snažil řešit. Neví, zda byl pod vlivem těchto látek v den, kdy došlo k té události. Vše začalo tím, že svědek S.M. šel před dům na cigaretu (do bytu se pak svědek vrátil až ve chvíli, kdy už drželi obžalovaného na zemi). V tu chvíli přicházel obžalovaný. Obžalovaný byl agresivní a rozrušený. Po nějaké době přišel do bytu její manžel – poškozený. Byli v chodbě. Poškozený obžalovaného chytil za ruce, protože obžalovaný se

Shodu prvopisem potvrzuje Blanka Křížková.

napřahoval. Pak se začali vzájemně natlačovat na zeď. Když se dostali do kuchyně, neviděla to, přišla tam, když k ní byli otočení zády. V tu chvíli mu nejspíš poškozený vyrazil nůž z ruky a obžalovaný si vzal druhý, protože zásuvka s noži byla otevřená. To už komunikovala s policií. Celou tu událost moc dobře neviděla. Myslela si, že se jen perou. Poškozený se mu snažil vytrhnout nůž z ruky, přičemž přítomnost nože svědkyně zpětně dedukuje, nůž tehdy nezaregistrovala. Pak ostatní obžalovaného nějak usměrnili. Ležel na zemi a poškozený na něm. Posléze obžalovaný začal poškozeného plácát a křičet na něj a dávat mu umělé dýchání. Nevěděli, že je tak zraněný, měl na sobě černé tričko, takže krev nebyla vidět. Až když mu tričko vyhrnula, viděla ránu. Obžalovaný byl zděšený, radost neměl, pokoušel se ho zachránit.

15. **Svědék Z.M.** vypověděl, že s rodinou obžalovaného se zná asi dvacet let. Spíše se znal s otcem obžalovaného, tak ví o jeho problémech. Ví, že se snažil obžalovaného navést na správnou cestu, neboť užíval drogy. Poškozeného znal jako manžela svědkyně M. I., nijak se nepřátelili. V inkriminovaný den se asi v 15.30 hod. dozvěděl od svědkyně M. I., že zemřel otec obžalovaného. Kolem 17.30 hod. za ní přijel, aby jí vyjádřil upřímnou soustrast. V bytě byla tehdy svědkyně a poškozený. Po asi 10 až 15 minutách proběhl telefonát a poškozený vyšel z bytu. Po dalších 10 až 15 minutách zazvonil zvonek. Svědkyni M. I. se objevil strach v očích a pronesla, že je to obžalovaný a neví, co udělá, zda mu otevře dveře či nikoli. Svědek nevěděl, že jsou mezi nimi vypjaté vztahy, a tak řekl, ať mu otevře dveře. Otevřela je. Obžalovaný jí začal ihned nadávat, že může za smrt jejich otce, ale konkrétní důvod nevedl. Po pár minutách přišel poškozený. Obžalovaný na něj ihned zaútočil a chtěl ho udeřit, ale poškozený mu chytil ruce a natlačil ho na zeď. Po chvíli se mu obžalovaný vysmekl a běžel do kuchyně. Poškozený se vydal za ním a on se svědkyní M. I. rovněž. Svědek viděl, jak obžalovaný otevřel zásuvku v kuchyni, vzal nůž a ten mu spadl na podlahu. Druhý nůž při potyčce neviděl a neviděl ani moment bodnutí. Než do té rvačky vstoupil, viděl pravou ruku poškozeného, která byla za krkem obžalovaného, a levou ruku, kterou držel ruku obžalovaného. Zda předtím byl obžalovaný ještě v jiné pozici, neviděl, protože stál za poškozeným, jehož postava mu bránila ve výhledu. Svědkyně M. I. stála až za ním. Snažili se obžalovaného chytit. Vůbec netušili, že poškozeného pobodal. Zkusili položit obžalovaného k zemi. Měl velkou sílu. Nakonec spadli před dveřmi u východu do obývacího pokoje. Síla, kterou měl obžalovaný, byla obrovská. Po asi 10 až 15 sekundách přiběhl svědek S.M.. Každý ho držel za jednu ruku. V tu chvíli poškozený několikrát udeřil obžalovaného pěstí. Viděli, že poškozený má bodnou ránu u břicha. Tu druhou neviděli. Obžalovaný říkal, že poškozeného pobodal, znělo to, jako by z toho měl radost. Za 5 až 6 minut si všimli, že poškozený ztěžka dýchá. Za minutu ztratil vědomí. Obžalovaný řekl, že mu musí pomoci. Z celého incidentu má pocit, jakoby obžalovaný, který přišel do toho bytu, byl jiný člověk než ten, kdy bylo již po všem. Obžalovaného tedy pustili a ten začal dávat poškozenému umělé dýchání. Snažil se ho probrat. Pak přišla policie.

16. **Svědék S.M.** vypověděl, že obžalovaný je syn jeho dobrého kamaráda, který v ten den zemřel. Se strýcem obžalovaného byli tentýž den v nemocnici a pak jeli za svědkyní M. I., aby jí vyjádřili upřímnou soustrast. Dorazili asi v půl páté. M. byla doma sama. Poté přijel svědek Z.M. a pak poškozený. Následně volal obžalovaný, aby pro něj někdo přijel do Říčan. Jeho strýc pro něj jel. Trvalo to asi 40 minut, pak volal, že obžalovaný utekl z auta. Poškozený se jel podívat k matce své manželky a svědek šel ven před dům. V bytě tedy zůstala svědkyně M. I. a svědek Z.M.. Když byl před domem, přiběhl tam obžalovaný a vběhl do domu. Vypadal vystresovaně. Vtom z balkónu volala svědkyně M. I., kdo to byl, že se bojí, a požádala ho, aby se vrátil nahoru. Svědek přišel k výtahu a poškozený akorát vybíhal nahoru se slovy, že mu obžalovaný zabije manželku. Asi po minutě přišel svědek před dveře od bytu, otevřela mu svědkyně M. I.. V bytě viděl obžalovaného a poškozeného, jak leží v kaluži krve. Byl tam i svědek Z.M.. Obžalovaný ležel na zádech a poškozený na něm. Obžalovaný mu řekl, že poškozeného bodl. Svědek nůž neviděl. Poškozený ukazoval na svá zranění někde na boku. Svědek držel obžalovaného, aby na poškozeného neútočil. Měl obrovskou sílu. Poškozený začal obracet oči v sloup, dali ho se

svědkem Z.M. na parkety a snažili se mu pomoci. Obžalovaný seděl na opěradle sedačky. Pak přijeli policisté a nakázali jim, aby opustili byt. Vztahy mezi obžalovaným a jeho sestrou byly špatné. Důvodem byly problémy obžalovaného s drogami. Špatné byly i vztahy mezi obžalovaným a poškozeným. Otec obžalovaného měl poškozeného rád a naopak neměl rád obžalovaného, a to byl problém.

17. **Svědék P. M.** vypověděl, že v inkriminovaný den se dozvěděl o smrti svého bratra a volal obžalovanému. Ten o tom již věděl od své sestry s tím, že přijede do Prahy. Svědek byl v tu chvíli u sestry obžalovaného a někdo mu řekl, ať pro něj zajede, což udělal. Obžalovaný se mu zdál divný a byl z něj cítit alkohol. Ihned po nástupu do auta začal nadávat, choval se hystericky a bouchal do auta. Všechny obviňoval z různých věcí. Když se stále neuklidňoval, rozhodl se zastavit na benzínové pumpě, odkud chtěl zavolat sestře obžalovaného a poradit se, zda bylo vůbec rozumné pro něj jet. Když se vrátil k autu, obžalovaný v něm nebyl. Od sestry obžalovaného se dozvěděl, že je u matky. Jel tam. Obžalovaný tam skutečně byl. Po chvíli přišel poškozený, že ho poslala manželka (sestra obžalovaného), aby se podíval, zda je všechno v pořádku. Obžalovaný vyběhl z bytu ven. Po chvíli se rozhodl jít za ním. Z ulice viděl sestru obžalovaného, která měla v ruce telefon a křičela, že její bratr zabil poškozeného. Čekal před domem, aby policii ukázal cestu. Pak sám vyjel výtahem do bytu. Viděl poškozeného ležet na zemi. Byli tam svědci S. a Z.M. a sestra obžalovaného, která byla od krve. Obžalovaný neměl se svým otcem dobré vztahy a měl problém s drogami.

18. Ve věci byl MUDr. Jiřím Hladíkem zpracován **znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství**. V závěru znaleckého posudku znalec uvedl, že na těle poškozeného byla zjištěna bodná rána s vbodem délky 1,5 cm vlevo na hrudníku, 147 cm nad ploskou chodidla, pronikající 5. mezižebřím do osrdečnickového vaku a do pravé srdeční komory, se zakrvácením osrdečnicku a levé hrudní dutiny, když bodný kanál probíhal zepředu dozadu lehce šikmo dolů ke střední čáře. Dále byla zjištěna bodná rána s vbodem délky 2 cm vlevo na hrudníku v přední pažní čáře, 149 cm nad ploskou chodidla, pronikající skrze hrudní stěnu 4. mezižebřím do mezižeberní svaloviny a bodný kanál probíhal 4. mezižebřím zepředu dozadu a jen lehce dolů směrem ke střední čáře. Jako poslední byla zjištěna řezná rána nad prvním článkem 4. prstu levé ruky, délky 4 cm, pronikající ke šlaše natahovače a zcela povrchní drobná řezná rána charakteru tečného seříznutí kůže na ploše 0,3 x 0,2 cm nad 1. mezičlánkovým kloubem 5. prstu levé ruky. V souvislosti s bodnou ránou na hrudníku byl zjištěn otok mozku., otok plic, akutní překrvení orgánů, rozšíření pravého srdce, tečkovité krevní výronky v měkkých pokrývkách lebních a pod poplicnicí. Všechna poranění vznikla zaživa, krátce před smrtí, v krátkém časovém odstupu. Pořadí však nelze určit. Bodné rány vznikly tlakem ostrého hrotnatého jednobřitého nástroje, např. nože, působícího do srdeční krajiny velkou silou a pod levou podpažní jamku střední silou. Řezné rány vznikly rovněž ostrým nástrojem. Nože zajištěné na místě činu by byly způsobilé ke vzniku předmětných poranění. Smrtícím zraněním byla bodná rána vlevo na hrudníku pronikající do osrdečnickového vaku a pravé srdeční komory. Toto zranění bylo smrtící pro všeobecnou povahu a smrti nebylo možno zabránit. Smrt nastala po 50 minutách neúspěšného ožívování, tedy 15. srpna 2017 v 19.30 hod. Způsob usmrcení nelze hodnotit jako zvlášť surový či trýznivý.

19. U hlavního líčení byl vyslechnut MUDr. Jiří Hladík, který odkázal na závěry znaleckého posudku a stvrdil jej. Dále uvedl, že porucha vědomí u poškozeného nastala velmi krátce po zranění. Vyloučil možnost, že k smrtelné ráně došlo ve chvíli, kdy obžalovanému poškozený držel ruku, ve které měl nůž, způsobem, jímž obžalovaný popisoval jedinou ránu, o níž údajně věděl; uvedl přitom, že popisovaným způsobem, tedy bodnutím obloukem, by mohlo obecně dojít k druhé zjištěné, nefatální ráně. K bodnutí nemohlo dojít šermováním, z toho by vznikly řezné rány, nikoli bodné. Nůž musel při smrtelném bodnutí proniknout kůží, mezižeberní svalovinou, nástěnnou pohrudnicí, osrdečnickovým vakem a srdeční komorou, to znamená, že rána byla vedena velkou silou. Následně znalec s obžalovaným, podle instrukcí obžalovaného, předvedli v hlavním líčení útok tak, jak ho popisoval obžalovaný, a to s ruličkou papíru namísto nože. Když

znalec držel obžalovaného tak, jak obžalovaný popisoval, že ho držel poškozený, obžalovaný nebyl schopen se s ruličkou papíru přiblížit k tělu znalce a zasadit mu tak ránu bodnutím, neboť měl znemožněný pohyb ruky.

20. Dále se znalec vyjadřoval k tomu, zda mohlo ze strany poškozeného dojít k nabodnutí na nůž. Uvedl, že by to bylo možné pouze tehdy, pokud by měl obžalovaný zafixovanou ruku, ve které svíral nůž, a to např. o stěnu, dále by musel mít pevně fixované zápěstí a zároveň pevně svírat nůž. V opačném případě by došlo k pořezání či vyklouznutí nože.

21. **Znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie** zpracovaným RNDr. Jiřím Fišerem, CSc., bylo zjištěno, že v krvi zemřelého nebyl prokázán etylalkohol ani jiné těkavé látky, rovněž ani extraktivní toxické látky či jejich metabolity v parenchymatosiských orgánech.

22. Přehráním byly provedeny důkazy ve formě **nahrávek hovoru** svědkyně M. I. na linku 158 a 155. Tím bylo zaznamenáno oznámení celé události a následné pokusy o oživení poškozeného. V průběhu telefonátu na linku 155 svědkyně předala telefon policistům, kteří se dostavili na místo dříve než záchranáři.

23. Soud provedl rovněž **věcné důkazy**, a to kuchyňské nože zajištěné na místě činu.

24. Soud dále provedl dokazování **listinnými důkazy**, z nichž podstatné jsou zejména následující důkazy, resp. skutečnosti z nich vyplývající:

- protokol o ohledání místa činu s fotodokumentací, které zachycují podobu bytu, ve kterém došlo k usmrcení poškozeného, včetně krvavých stop, kuchyňských nožů, obžalovaného a poškozeného,
- protokol o odběru otisků pachových stop, jež byly odebrány z kuchyňských nožů a boku obžalovaného
- odborné vyjádření z oboru metoda pachové identifikace, dle kterého byla nalezena shoda mezi otiskem pachové stopy z obžalovaného a otiskem pachové stopy z nože nalezeného na zemi u kuchyňské linky,
- odborné vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví daktyloskopie, mechanoskopie, biologie a genetika, kterým byla zjišťována přítomnost lidské krve a stanovován profil DNA na kuchyňských nožích, oblečení, biologických materiálech a v prostorách bytu, přičemž přítomnost lidské krve byla zjištěna na čepeli nože s nápísem Inoxidable, profily DNA na kuchyňském noži, tričku obžalovaného, nehtech poškozeného, botách a kalhotách obžalovaného a v krvavých stopách v prostorách bytu jsou shodné s profilem DNA prokázaným v biologickém materiálu předloženém jako srovnávací vzorek poškozeného a pravděpodobnost shody přesahuje statistickou hranici stanovenou jako minimum pro průkaz individuální identifikace konkrétní osoby, stejné závěry byly zjištěny ohledně obžalovaného a skvrn na jeho kalhotách, biologický materiál získaný stěrem z kuchyňského nože pravděpodobně pochází od obžalovaného,
- lékařské zprávy vztahující se k osobě obžalovaného, dle nichž byly v jeho moči nalezeny stopy amfetaminu a metamfetaminu a obžalovaný jevil známky opilosti, byl proto proveden odběr krve a zjištěna přítomnost alkoholu, a to 0,84 g/kg, byla zjištěna zranění, a to povrchní poranění vlasové části hlavy, podvrtnutí a natažení krční páteře, kontuze očního víčka a periokulární krajiny a traumatická perforace ušního bubínku vlevo,
- kladné pracovní hodnocení zaměstnavatele, u kterého byl obžalovaný zaměstnán od 1. června 2017 jako servisní technik,

Shodu prvopisem potvrzuje Blanka Křížková.

- zpráva Vazební věznice Xxx, dle níž chování obžalovaného je na požadované úrovni, konflikty nevyhledává, kázeňsky řešen nebyl a pracovním zařazen není,
- opis z evidence přestupků a Rejtríku trestů obžalovaného, ze kterých bylo zjištěno, že neobsahují žádné záznamy
- úmrtní list poškozeného a
- vyčíslení náhrady škody poškozené Všeobecné zdravotní pojišťovny ve výši 4 071 Kč.

25. **Soud podle § 2 odst. 6 tr. řádu hodnotil provedené důkazy podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu a učinil následující skutkové závěry:**

26. Soud především konstatuje, že o podstatné části skutkového děje nevystaly v hlavním líčení žádné důvodné pochybnosti a důkazy jsou v některých důležitých bodech v zásadě souladné, navíc důkazní situace je poněkud zjednodušena tím, že celému konfliktu byly přítomni svědci, obžalovaný svou vinu z významné části nepopíral a jeho výpověď v podstatné části skutkového děje koresponduje s výpověďmi svědků.

27. Obžalovaný i svědci Z.M. a M. I., kteří byli po celou dobu přítomni v bytě, kde se událost odehrála, shodně uvedli, že k setkání došlo proto, že obžalovanému zemřel otec. Obžalovaný sestru obviňoval z jeho smrti. Všichni shodně uvedli, že byl velmi rozrušený, přičemž znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie byla u něho zjištěna přítomnost metamfetaminu, amfetaminu a alkoholu, avšak v takovém množství, při němž zůstává zachováno rozpoznání nebezpečnosti vlastního jednání. Rovněž znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinické psychologie jasně hovoří o tom, že schopnosti ovládací a rozpoznávací byly v důsledku požití psychoaktivních látek sníženy jen mírně forenzně nevýznamně.

28. Téměř ze všech svědeckých výpovědí je zřejmé, že v rodině panovaly velmi napjaté vztahy, ať už z důvodu, že obžalovaný bral drogy, či že zjistil, že jeho otec měl milenkou a jeho sestra i poškozený o tom měli údajně vědět.

29. Obžalovaný uvedl, že ve chvíli, kdy do bytu vešel poškozený, vyjádřil, že nechce, aby se do toho pletl, a poškozený ho chytil pod krkem a došlo ke rvačce, přičemž obžalovaný tento moment líčil v zásadě ve svůj prospěch, tedy tak, že rvačku vyvolal poškozený a on byl nucen se mu vysmeknout, protože ho škrtil. Svědci, kteří byli v tuto chvíli přítomni konfliktu, však shodně uvedli, že konflikt vyvolal naopak obžalovaný. Svědek Z.M. k tomu uvedl, že poškozený obžalovaného natlačil na zeď poté, co na něj obžalovaný zaútočil. Obžalovaný se vysmekl z držení poškozeného a zamířil do kuchyně, kam ho následoval poškozený. Stejný průběh vylíčila i svědkyně M. I.. V tomto bodě existuje v podstatných rysech rozpor mezi jejich výpověďmi a výpovědí obžalovaného, který uvedl, že konflikt vyvolal poškozený a on se v podstatě pouze bránil. Soud hodnotí výpovědi svědků jako přesvědčivé, konzistentní, logické a věrohodné, vzájemně souladné. Náladu a chování obžalovaného před samotným incidentem ostatně obdobně popisují i svědci S.M. a P. M.. Naproti tomu z výpovědi obžalovaného je zřejmé, že se obžalovaný snažil vzbudit dojem, že ke vzniku konfliktu došlo vinou poškozeného, který jej měl napadnout, zatímco z jeho strany šlo pouze o obranu. Tato teze o pouhé obraně se konstantně projevuje v celé jeho výpovědi ve vztahu k celému průběhu události; líčení obžalovaného, pokud jde o samotné pobodání poškozeného, je však vyvráceno i znaleckým posudkem z odvětví soudního lékařství (podrobněji viz dále). Lze tedy shrnout, že obhajoba obžalovaného je

Shodu prvopisem potvrzuje Blanka Křížková.

spolehlivě a zcela jednoznačně vyvrácena jak výpověďmi přítomných svědků, tak i citovaným znaleckým posudkem.

30. Další průběh události, poté co obžalovaný vběhl do kuchyně a poškozený zamířil za ním, neuceleněji popsal obžalovaný, neboť v tuto chvíli došlo k tomu, že svědci, kteří mohli konflikt přímo pozorovat, měli clonu ve výhledu v podobě těla poškozeného, který k nim stál zády a i vzhledem ke své tělesné konstituci jim bránil ve výhledu na obžalovaného. Z těchto důvodů svědkyně M. I. nezaznamenala nuž ani samotné bodnutí. Pouze zpětně, když zjistila, co se stalo, dedukovala, že v kuchyni se objevila ve chvíli, kdy mu poškozený první nuž vyrazil a on si bral druhý. Svědek Z.M. zaznamenal situaci o něco lépe, i přesto, že výhled neměl optimální. Viděl obžalovaného, jak vzal do ruky nuž, který mu spadl na podlahu. Neviděl však již, jak obžalovaný bere jiný nuž, ani moment bodnutí. Obžalovaný popisoval, že vzal jeden nuž ze zásuvky, ale vypadl mu z ruky, tak vzal druhý. Poškozený ho údajně začal znovu škrtit a tak ho bodl, následně mělo dojít k jeho odhození na druhou stranu kuchyně (při němž muselo neznámým způsobem dojít k druhému bodnutí) a opětovnému škrčení. K tomuto líčení je třeba především zdůraznit, že naprosto neodpovídá popisu svědka Z.M.e, který celou událost pozoroval, byť měl z podstatné části zakrytý výhled zády poškozeného a nemohl tedy polohu a pohyby zejména obžalovaného dobře vidět a popsat. Z líčení svědka je však zcela patrné, že nemohlo dojít ze strany poškozeného nejprve ke škrčení obžalovaného, poté k jeho mrštění na druhou stranu kuchyně a následně k jeho opětovnému škrčení na jiném místě. Obžalovaný navíc sice detailně popisoval moment bodnutí, avšak jeho výpověď byla jednoznačně vyvrácena znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství. Obžalovaný tvrdil, že poškozeného bodl v rámci obrany před útoky poškozeného a to ve chvíli, kdy ho poškozený jednou rukou škrtil a druhou rukou mu držel ruku, ve které svíral nuž, v místě předloktí. MUDr. Jiří Hladík demonstroval s obžalovaným tuto situaci, podle pokynů a popisu obžalovaného, a bylo naprosto zřejmé, že pokud by ho poškozený držel v místě předloktí, obžalovaný by nebyl schopen ho bodnout, a to ani tak, aby mu zasadil zjištěnou méně závažnou, nefatální ránu. Druhé (fatální) bodnutí pak obžalovaný vůbec nebyl schopen popsat ani rozumně vysvětlit. Vzhledem k tomu, že dle znaleckého posudku měl poškozený bodné rány dvě, je přitom zcela zřejmé, že muselo dojít ke dvěma bodnutími. Dle obžalovaného k druhému bodnutí muselo dojít nevědomě ve chvíli, kdy s ním poškozený mrštil na druhou stranu kuchyně. Ze závěrů znaleckého posudku však jasně vyplývá, jaké překážky musel nuž překonat, aby zasáhl srdce poškozeného, a že úder byl vedený velkou silou. Znalec zcela jednoznačně vyloučil možnost vzniku takového poranění při náhodném šermování nožem (při tom by mohlo vzniknout pouze řezné poranění), a i v kontextu samotným obžalovaným popisovaného skutkového děje možnost nabodnutí na nuž. V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že sám obžalovaný jasně uvedl, že v okamžiku údajného druhého škrčení v kuchyni (u trouby a ledničky) ani v okamžiku následného pádu na zem již nuž v ruce neměl, takže jej musel upustit dříve. K nabodnutí tedy rozhodně nemohlo dojít při následném pádu na zem a nemohlo k němu dojít ani při obžalovaným popisovaném okamžiku druhého škrčení v kuchyni, jehož vylíčení ze strany obžalovaného nadto naprosto neodpovídá přesvědčivé a věrohodné výpovědi svědka M.. Pokud obžalovaný dovozoval, že k náhodnému zásahu nožem došlo někdy v okamžiku, kdy jej poškozený odhazoval na druhou stranu kuchyně (přičemž neustále byli ve vzájemném kontaktu), je i taková verze vyloučena, neboť v této chvíli nemohlo dojít k tomu, aby obžalovaný měl natolik fixovanou ruku, zpevněné zápěstí a natolik pevně držel nuž, což jsou, jak jasně vyplývá z výslechu znalce MUDr. Hladíka, obecné podmínky, aby vůbec k nabodnutí na nuž mohlo dojít; i zde je navíc třeba zdůraznit, že ani tato část skutkového děje (při němž by nutně muselo dojít k výrazné změně pozice nejen obžalovaného, ale i poškozeného) naprosto neodpovídá líčení svědka Z.M.. Je namístě v této souvislosti poukázat i na to, že smrtící bodnutí nožem bylo vedeno velkou silou a podle bodného kanálu rána směřovala mírně seshora dolů (obžalovaný je přitom téměř o 20 centimetrů nižší než poškozený).

31. Z učiněných skutkových zjištění je tedy zřejmé, že obžalovaný byl tím, kdo vyvolal celý konflikt, když nejprve slovně napadal svou sestru a následně se pokusil fyzicky napadnout poškozeného. Argumentace obžalovaného, že se bránil útokům ze strany poškozeného, neodpovídá tomu, co vylíčili svědci, kteří byli všemu přítomni. Z těchto výpovědí jasně vyplývá, že konflikt vyprovokoval obžalovaný a poškozený se v podstatě pouze bránil (a bránil i svou manželku), rozhodně nevedl aktivní útok, na který by byl obžalovaný nucen reagovat pouhou obranou. Obhajoba argumentovala tím, že poškozený byl mohutnější a vzrostlejší konstituce a z tohoto faktu vyplývá, že tím, kdo se bránil, byl obžalovaný. Jak svědek S.M., tak svědek Z.M. však zmiňovali neobyčejnou sílu, kterou obžalovaný projevil, nehledě na to, že z tělesné konstituce osoby nelze vyvozovat kategorické závěry o tom, kdo byl útočníkem a kdo se pouze bránil. Obžalovaný se následně zcela úmyslně chopil nože, když musel otevřít zásuvku, a poté, co mu nůž vypadl, vzal si i druhý. Znaleckým posudkem nebylo možno určit pořadí bodných ran a dalších drobnějších poranění na ruku poškozeného, typických pro obranu, avšak tato skutečnost není relevantní. Je zřejmé, že obě bodné rány musel zasadit obžalovaný během několik sekund trvajícího konfliktu, což ani nepopírá. Verze obžalovaného, jakým způsobem mohlo ke vzniku těchto bodných ran dojít, byla zcela nepochybně vyvrácena. Je tedy nepochybné, že obžalovaný v průběhu potyčky, kterou sám vyvolal, vědomě a cíleně dvakrát bodl kuchyňským nožem poškozeného, z toho jednou silou střední a jednou velkou silou, do hrudi, tak, že zasáhl jeho srdce a způsobil mu smrtelné zranění.

32. Další průběh událostí je líčen v zásadě shodně jak svědky, tak obžalovaným. Došlo k pádu. Obžalovaný ležel na zádech a poškozený na něm. Svědci Z. a S.M. obžalovaného chytili. V tu chvíli poškozený – již smrtelně zraněn - několikrát udeřil obžalovaného pěstí do obličeje, což dobře vysvětluje poranění, která byla následně u obžalovaného zjištěna. Poškozený začal ztrácet vědomí a započaly pokusy s ožívováním, což je mimochodem zaznamenáno na záznamu volání na linku 155. Svědci Z. M. a M. I. shodně s obžalovaným uvedli, že i obžalovaný se snažil poškozeného oživit. To se však nepodařilo, poškozený zraněním podrobně popsáním ve znaleckém posudku podlehl.

33. Lze dodat, že pokud jde o způsobené následky, jakož i duševní stav obžalovaného, vycházel soud ze znaleckých posudků, jejichž závěry jsou v podstatných bodech rekapitulovány výše a jež soud shledal zcela logickými a úplnými.

34. **Po právní stránce posoudil soud jednání obžalovaného jako zvlášť závažný zločin vraždy podle § 140 odst. 1 tr. zákoníku, neboť obžalovaný jiného úmyslně usmrtil.**

35. Z hlediska **zavinění** shledal soud, že obžalovaný jednal v úmyslu nepřímém podle § 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku, neboť obžalovaný nepochybně věděl, že svým jednáním může způsobit porušení zájmu chráněného trestním zákonem (tedy lidského života), a pro případ, že je způsobí, musel být, a tedy byl, s tímto následkem (smrtí poškozeného) srozuměn.

36. Obecně platí, že závěr o zavinění ve smyslu trestního zákoníku a jeho formě je závěrem právním, nicméně tento závěr se musí zakládat na skutkových zjištěních soudu vyplývajících z provedeního dokazování stejně jako závěr o objektivních znacích trestného činu. Skutečnosti duševního (psychického) života významné pro právní závěr o tom, zda tu je zavinění a v jaké formě, jsou předmětem dokazování právě tak, jako všechny ostatní okolnosti naplňující znaky trestného činu. Při zjišťování okolností, které mají význam pro závěr o zavinění, není možné předem přikládat zvláštní význam žádnému důkaznímu prostředku, ale na zavinění a jeho formu je třeba usuzovat ze všech konkrétních okolností, za kterých byl trestný čin spáchán, a ze všech důkazů významných z tohoto hlediska, včetně doznání obviněného, pokud existuje. Okolnosti subjektivního charakteru lze zpravidla dokazovat jen nepřímou, a to z okolností objektivní povahy, ze kterých se dá podle zásad správného myšlení usuzovat na vnitřní vztah pachatele k porušení nebo ohrožení zájmů chráněných trestním zákonem (srov. Šámal, P. a kol. *Trestní zákoník, 2. vydání, Praha: C.H.Beck, 2012, str. 219-220*).

37. Při posuzování rozhraničení vědomé nedbalosti od eventuálního (nepřímého) úmyslu je přitom třeba hodnotit, zda důvody, pro které pachatel spoléhá, že následek nezpůsobí, mají charakter dostatečných důvodů, za něž je možno považovat jen takové důvody, které sice v posuzovaném případě nebyly způsobilé zabránit relevantnímu následku z hlediska trestního práva, ale v jiné situaci a za jiných podmínek by k tomu mohly být reálně způsobilé. Nejde tedy o spoléhání se na náhodu. Tam kde pachatel spoléhá jen na šťastnou náhodu, nejedná z vědomé nedbalosti, neboť jde o eventuální úmysl (srov. Šámal, P. a kol. *Trestní zákoník, 2. vydání, Praha: C.H.Beck, 2012, str. 236*).

38. Zároveň je třeba zdůraznit, že při hodnocení různých skutkových verzí případu (včetně hodnocení skutečností duševního života obžalovaného v době jeho jednání, jež má vliv na následný právní závěr o jeho zavinění) je nutné postupovat v souladu se zásadou *in dubio pro reo*, ukládající soudu rozhodnout ve prospěch obžalovaného, pokud o jeho vině existují důvodné pochybnosti, které nelze rozptýlit dalším dokazováním.

39. V projednávané trestní věci obžalovaný zaútočil na poškozeného v prvním případě velkou a ve druhém případě střední silou nožem, přičemž jeho bodnutí směřovalo mimo jiné přímo do míst, kde jsou umístěny životně důležité orgány (konkrétně srdce), jež zasáhl. Ze znaleckého posudku a následného výsledku znalce vyplývá, že vzhledem k intenzitě bodnutí nelze usuzovat na nějaký náhodný útok či útok učiněný v omylu, ale v obou případech se jednalo o útok vedený silou. Obžalovaný jeden z útoků vedl velkou silou proti levé straně hrudi poškozeného a tím poškozeného zasáhl přímo do srdeční komory. Nebyla přitom zjištěna naprosto žádná relevantní skutečnost, na niž snad mohl obžalovaný spoléhat, že díky ní fatální následek nenastane. Zavinění ve formě (pouze) nepřímého úmyslu svědčí i nepromyšlenost a živelnost celé situace a ostatně i následná reakce obžalovaného, kdy se podle svědků snažil poškozenému pomoci. K tomu je namísto dodat, že úmysl u vraždy spáchané bez rozmyslu a předchozího uvážení se posuzuje k okamžiku útoku a je obvyklé, že se takového jednání v afektu či pod vlivem tíhy okamžiku dopustí osoby, která žádný dlouhodobější záměr poškozeného usmrtit rozhodně nemají, a pak svého jednání litují.

40. Lze v této souvislosti odkázat i na konstantní respektovanou judikaturu, dle níž jednání záležející v bodnutí nožem do míst, kde podle úmyslu pachatele mohou být zasaženy životně důležité orgány (srdce, velké cévy apod.), a to i v případě, kdy k jejich zasažení nedojde pro překážku nezávislou na vůli pachatele, např. proto, že nůž narazí na kost, je třeba považovat za bezúspěšný ukončený pokus vraždy (srov. R 16/1979 Sb. rozř. tr., shodně např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27.01.2011, sp. zn. 4 Tdo 1517/2010). V projednávané věci přitom obžalovaný srdce poškozeného dokonce zasáhl a následky byly pro poškozeného fatální, neboť tento zásah do srdce byl pro poškozeného smrtelným zraněním, přičemž smrt nebylo možné odvrátit.

41. Nelze se ztotožnit s obhajobou, která uváděla, že obžalovaný nevěděl, do jakého místa zasazuje ránu, a neměl v úmyslu poškozeného zabít. Obžalovaný se chopil nože a to dokonce dvakrát, poté, co první pokus byl neúspěšný. S touto ostrou zbraní způsobilou přivodit smrt se vydal k poškozenému a útokem vedeným velkou silou (což byl útok smrtelný) ho zasáhl do hrudi. Už jen ze způsobu získání zbraně a způsobu, jakým byla dle znaleckého posudku rána zasazena (tedy velkou silou), ve spojení s místem, kam tento útok nožem směřoval, nelze usuzovat, že zde není vnitřní vztah pachatele k zamýšlenému následku, ale naopak.

42. Soud se dále neztotožnil s obhajobou navrhovanou případnou mírnější kvalifikací jednání obžalovaného jako zločinu zabití podle § 141 odst. 1 tr. zákoníku. Tohoto zločinu se dopustí ten, kdo jiného úmyslně usmrtí v silném rozrušení ze strachu, úleku, zmatku nebo jiného omluvitelného hnutí mysli anebo v důsledku předchozího zavrženého jednání poškozeného. Soud neshledal, že by jakákoli z těchto podmínek byla v projednávané věci naplněna. Obžalovaný byl rozrušen, což potvrdili všichni svědci, ale nikoli do té míry, aby byla přílehlavá aplikace tohoto ustanovení, což vyplývá i ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie.

43. Za silné rozrušení z omluvitelného hnutí mysli ve smyslu § 141 odst. 1 tr. zákoníku nelze považovat rozrušení vyvolané hněvem nebo vztekem (srov. *usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27.01.2011, sp. zn. 4 Tdo 1517/2010, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 3. 2012, sp. zn. 5 Tdo 168/2012*), neboť tato hnutí mysli nelze hodnotit jako omluvitelná hnutí mysli typu strachu, úleku či zmatku. Omluvitelná hnutí mysli totiž musí pocházet z polehčujících a pochopitelných duševních stavů pachatele, přičemž mohou navazovat jen na podněty mimořádné intenzity a závažnosti, protože musí vyvolat silné rozrušení pachatele (srov. *usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25.08.2010, sp. zn. 7 Tdo 793/2010*). Právě ve vzteku přitom obžalovaný jednal; pakliže obžalovaný poukazoval na údajný strach z útoku ze strany poškozeného, bylo provedeným dokazováním vyvráceno, že by v těchto hnutích mysli na poškozeného zaútočil, neboť zejména svědeckými výpověďmi bylo zjištěno, že útočníkem byl obžalovaný a že z jeho strany nešlo o obranu, ale aktivní útok doprovázený velkou silou.

44. V žádném případě nelze rovněž obžalovanému přiznat, že by se snad svého jednání dopustil v důsledku předchozího zavrženíhodného jednání poškozeného. Dle svědeckých výpovědí je zřejmé, že obžalovaný utrpěl zranění až ve chvíli, kdy již pobodal poškozeného, tedy ve chvíli, kdy leželi na zemi a smrtelně zraněný poškozený jej opakovaně udeřil. Platí též, že zavrženíhodným jednáním poškozeného ve smyslu § 141 odst. 1 tr. zákoníku musí být takové jednání, jehož negativní charakter a míra musí být v odpovídajícím poměru ke značnému významu objektu skutkové podstaty zločinu zabití, jímž je lidský život. Mělo by tedy jít o úmyslné jednání poškozeného, které je mimořádně zlé, zraňující, ponižující nebo hrozící způsobením závažné újmy na právech (srov. *usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25.08.2010, sp. zn. 7 Tdo 793/2010*). Chování poškozeného předcházející útoku nožem obžalovaného rozhodně nelze v tomto smyslu kvalifikovat jako předchozí zavrženíhodné jednání, naopak se jednalo o obranu před verbálními i fyzickými útoky obžalovaného.

45. Soud se neztotožnil ani s navrhovanou právní kvalifikací obhajoby jakožto zvlášť závažného zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, 3 tr. zákoníku, neboť jak již bylo uvedeno shora, z hlediska subjektivní stránky byl u obžalovaného shledán nepřímý úmysl směřující k usmrcení poškozeného. Stejně tak lze hodnotit i navrhovanou právní kvalifikaci zločinu ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1, 4 a zločinu ublížení na zdraví z omluvitelné pohnutky podle § 146a odst. 1, 5 tr. zákoníku.

46. **Při úvaze o druhu a výměře trestu** vycházel soud ze zákonných ustanovení upravujících obecné zásady pro stanovení druhu a výměry trestu (zejména § 39 tr. zákoníku s přihlédnutím k § 38 tr. zákoníku), přičemž se pečlivě zabýval polehčujícími i přitěžujícími okolnostmi (§ 41, § 42 tr. zákoníku).

47. Soud hodnotí jako polehčující okolnost, že obžalovaný, vyjma projednávaného incidentu a zjevně dlouhodobých problémů s drogami, žil v minulosti v zásadě řádným životem, byl zaměstnán, jeho hodnocení v zaměstnání i ve výkonu vazby bylo kladné a nikdy v minulosti nebyl trestán. Obžalovaný se projednávaného trestného činu dopustil ve vzteku a rozrušení v důsledku smrti otce, když došlo k určité gradaci rodinných neshod. Soud vzal v potaz i závěry znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie, dle kterých má obžalovaný sníženou toleranci k frustraci, je osobou impulzivnější a je schopen být agresivní. Soud bere v úvahu i skutečnost, že zavinění obžalovaného bylo shledáno toliko ve formě nepřímého úmyslu a po spáchání trestného činu se obžalovaný snažil poškozenému poskytnout pomoc, čímž též fakticky vyjádřil upřímnou lítost nad způsobeným následkem.

48. Na druhou stranu je třeba vzít v potaz, že obžalovaný byl tím, kdo celý konflikt vyvolal, a to bez racionálních důvodů. Choval se agresivně ke své sestře. Poškozeného fyzicky napadl rovněž bezdůvodně, zcela bezdůvodně a cíleně se pak zmocnil nože a opakovaně poškozeného bodl. Poškozený doplatil svým životem na to, že se pouze snažil bránit svou manželku. Je na místě dodat, že líčení obžalovaného nelze považovat za doznání, jímž by významně napomohl

objasnění trestné činnosti, naopak se jedná o patrnou snahu přenést značnou část odpovědnosti i na poškozeného, a svou vinu tak to jisté míry zmírnit.

49. Soud ukládal obžalovanému nepodmíněný trest odnětí svobody v rámci zákonné trestní sazby stanovené § 140 odst. 1 tr. zákoníku, jež je dána rozmezím od deseti do osmnácti let. Po zvážení všech podstatných okolností, jak byly pojednány výše, absence závažných okolností přitěžujících, poměrů obžalovaného, ukládal soud tento trest obžalovanému v jedné čtvrtině zákonné trestní sazby, tedy ve výměře 12 let.

50. Pro výkon trestu zařadil soud obžalovaného podle § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku (tedy podle ustanovení účinného ke dni vyhlášení rozsudku – srov. přechodná ustanovení čl. II bodu 2. zákona č. 58/2017 Sb.) do věznice se zvýšenou ostrahou, neboť je mu ukládán trest v uvedené výměře za spáchání zvláště závažného zločinu.

51. **Poškození D.a I., S. I. a Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky se řádně a včas připojili k trestnímu řízení se svými nároky na náhradu škody a nemajetkové újmy v penězích.**

52. Poškozená D. I. a poškozený S. I. uplatnili svoje nároky, každý ve výši 400 000 Kč. Tyto nároky specifikovali jako nároky na náhradu nemajetkové újmy v penězích. Nemajetková újma je tvořena odškodněním za usmrcení blízké osoby, a to jejich syna – poškozeného .i S.I..

53. Poškozená Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky uplatnila nárok na náhradu škody spočívající ve vynaložení nákladů na hrazené služby poskytnuté pojištěnci poškozenému .i I., a to ve výši 4 071 Kč se zákonným úrokem z prodlení ode dne právní moci rozsudku do zaplacení.

54. Právním podkladem uvedených nároků jsou příslušná ustanovení občanského zákoníku (případně ve vztahu ke zdravotní pojišťovně též zákona o veřejném zdravotním pojištění), přičemž v projednávané věci jsou aplikovatelná především tato ustanovení:

55. Podle § 81 odst. 1, 2 občanského zákoníku (dále jen o. z.) *chráněna je osobnost člověka včetně všech jeho přirozených práv. Každý je povinen ctít svobodné rozhodnutí člověka žít podle svého. Ochrany požívají zejména život a důstojnost člověka, jeho zdraví a právo žít v příznivém životním prostředí, jeho vážnost, čest, soukromí a jeho projevy osobní povahy.*

56. Podle § 2894 odst. 1, 2 o. z. *povinnost nahradit jinému újmu zahrnuje vždy povinnost k náhradě újmy na jmění (škody). Nebyla-li povinnost odčinit jinému nemajetkovou újmu výslovně ujednána, postihuje škůdce, jen stanoví-li to zvláště zákon. V takových případech se povinnost nahradit nemajetkovou újmu poskytnutím zadostiučinění posoudí obdobně podle ustanovení o povinnosti nahradit škodu.*

57. Podle § 2910 věty první o. z. *škůdce, který vlastním zaviněním poruší povinnost stanovenou zákonem a zasáhne tak do absolutního práva poškozeného, nahradí poškozenému, co tím způsobil.*

58. Podle § 2951 odst. 1 o.z. *škoda se nahrazuje uvedením do předešlého stavu. Není-li to dobře možné, anebo žádá-li to poškozený, bradí se škoda v penězích.*

59. Podle § 2951 odst. 2 o. z. *se nemajetková újma odčiní přiměřeným zadostiučiněním. Zadostiučinění musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečné a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy.*

60. Podle § 2955 o. z. *nelze-li výši náhrady škody přesně určit, určí ji podle spravedlivého uvážení jednotlivých okolností případu soud.*

61. Podle § 2956 o. z. *vznikne-li škůdci povinnost odčinit člověku újmu na jeho přirozeném právu chráněném ustanovením první části občanského zákoníku, nahradí škodu i nemajetkovou újmu, kterou tím způsobil; jako nemajetkovou újmu odčiní i způsobené duševní útrapy.*

62. Podle § 2957 o. z. *způsob a výše přiměřeného zadostiučinění musí být určeny tak, aby byly odčiněny i okolnosti zvláštního zřetele hodné. Jimi jsou úmyslné způsobení újmy, zvláště pak způsobení újmy s použitím lsti,*

Shodu prvopisem potvrzuje Blanka Křížková.

pobružky, zneužitím závislosti poškozeného na škůdci, násobením účinků zásahu jeho uváděním ve veřejnou známost, nebo v důsledku diskriminace poškozeného se zřetelem na jeho pohlaví, zdravotní stav, etnický původ, víru nebo i jiné obdobně závažné důvody. Vezme se rovněž v úvahu obava poškozeného ze ztráty života nebo vážného poškození zdraví, pokud takovou obavu brožba nebo jiná příčina vyvolala.

63. Podle § 2959 o. z. *při usmrcení nebo zvlášť závažném ublížení na zdraví odčinní škůdce duševní útrapy manželu, rodičí, dítěti nebo jiné osobě blízké peněžitou náhradou vyvažující polně jejich utrpení. Nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti.*

64. Podle § 55 odst. 1 věty první zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, *příslušná zdravotní pojišťovna má vůči třetí osobě právo na náhradu těch nákladů na hrazené služby, které vynaložila v důsledku zaviněného protiprávního jednání této třetí osoby vůči pojištěnci.*

65. Nárok poškozené **Veřejné zdravotní pojišťovny České republiky** na náhradu způsobené škody shledal soud důvodným v plném rozsahu. Tento nárok se opírá o ustanovení § 55 odst. 1 zákona o veřejném zdravotním pojištění, poškozená svůj nárok též řádně doložila podrobným rozpisem plateb za léčení, ani o jeho výši tedy není pochyb. Soud proto obžalovanému podle § 228 odst. 1 tr. řádu uložil povinnost poškozené způsobenou škodu v plném rozsahu v souladu s jejím připojením uhradit.

66. Pokud jde o úroky z prodlení, jedná se o nárok, u něhož nebylo stranami ujednáno, kdy má dlužník dluh splnit, a dlužník je tedy povinen plnit bez zbytečného odkladu poté, co věřitel plnění požadoval (§ 1958 odst. 2 o. z.). S tímto požadavkem byl obžalovaný seznámen dne 20. února 2018 ve vazebním zasedání. Vzhledem k tomu, že obžalovaný o tom, že mu takový dluh nepochybně vznikl, musel vědět již předtím, a je, i když je stíhán vazebně, řádně a kvalifikovaně zastoupen, nepochybně mohl plnit již následující den (soud podotýká, že pro posouzení dne vzniku prodlení je pochopitelně irelevantní, zda plnění bylo v daný okamžik finančně v možnostech obžalovaného). Soud proto shledal, že v prodlení s hrazením dluhu vzniklého z titulu nároku na náhradu škody způsobené trestným činem je obžalovaný od 22. února 2018, přičemž pakliže poškozená požaduje přiznání úroku z prodlení až od pozdější doby, konkrétně od právní moci rozsudku, je soud tímto návrhem (ve smyslu jeho nepřekročitelnosti) vázán a neshledal žádný důvod mu nevyhovět. Výše zákonného úroku z prodlení vyplývá z § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., vydaného na základě zmocňovacího ustanovení § 1970 o. z., tedy odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou pro první den kalendářního pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o 8 procentních bodů.

67. Uplatněné nároky na náhradu nemajetkové újmy poškozené **D.i I.** a poškozeného **S. S.I.** spojené s úmrtím osoby blízké, ke kterému došlo v příčinné souvislosti s projednávanou trestnou činností, soud považuje za přiměřené. Soud především konstatuje, že se jedná o odškodnění v zásadě psychické bolesti, když mezi duševní útrapy spojované s usmrcením patří zejména psychická bolest způsobená vnímáním újmy blízkého člověka jako újmy vlastní (smutek, žal); odčinit je však třeba i další citové strádání jako šok ze zprávy o smrtelném úrazu, ztrátu životní perspektivy, obavy o budoucnost apod. (srov. *Hulmák, M. a kol.: Občanský zákoník VI. Závažkové právo. Zvláštní část (§ 2055–3014). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, komentář k § 2959*). Smyslem odčinění těchto útrap je tedy odčinění psychického trápení, které protiprávní čin obžalovaného poškozeným přinesl.

68. Z tohoto důvodu byla náhrada nemajetkové újmy přiznána podle § 228 odst. 1 tr. řádu v plném rozsahu, když skutkový stav stran vzniklé nemajetkové újmy pozůstalým byl zjištěn bez pochyb, není třeba dalšího dokazování a na základě provedeného dokazování rovněž není pochyb, že ve smyslu shora uvedených ustanovení o. z. obžalovaný jako škůdce plně odpovídá za újmu, kterou trestným činem způsobil, a je tedy povinen ji nahradit.

69. Při stanovení přiměřené výše náhrady nemajetkové újmy v penězích pozůstalým rodičům poškozeného vzal soud především v souladu s výslovným ustanovením § 2957 o. z. v úvahu, že

obžalovaný poškozenému jakožto svému švagrovi způsobil újmu na životě úmyslně. Mezi rodiči a dospělým synem je přitom nejbližší rodinný vztah, přežití vlastního dítěte za těchto okolností nezbytně přináší rodičům velkou psychickou bolest. Soud zohlednil při své úvaze o výši náhrady nemajetkové újmy v penězích tyto skutečnosti a považuje vzhledem ke všem okolnostem projednávané věci požadovanou částku odškodňující nemajetkovou újmu 400.000 Kč pro každého z rodičů poškozeného za zcela přiměřenou a adekvátní, odpovídající i soudní praxi (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. 4 Tdo 1402/2015, v němž Nejvyšší soud označil za ospravedlnitelné, aby se stanovení výše náhrady mimo jiné rodičům zemřelého odvíjelo v základním rozpětí mezi 240 000 Kč až 500 000 Kč, a to v typově neutrálních případech, mezi něž, jak vyplývá z argumentace Nejvyššího soudu, nejsou řazeny případy úmyslného usmrcení, jež představuje zpřísnující kritérium).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 8 (osmi) dnů od doručení jeho písemného vyhotovení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího. Rozsudek může odvoláním napadnout státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku a obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabrání věci a poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, pro nesprávnost výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení. Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí. Odvolání musí být ve výše uvedené lhůtě nebo v další lhůtě k tomu stanovené předsedou senátu odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Státní zástupce je povinen uvést, zda odvolání podává ve prospěch nebo neprospěch obžalovaného.

Byl-li obžalovaný odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a současně byl poškozenému přiznán, byť částečně, nárok na náhradu majetkové škody, nebo nemajetkové újmy v penězích, nebo na vydání bezdůvodného obohacení, může poškozený požádat zdejší soud, aby byl vyzooměn o konání veřejného zasedání o podmíněném propuštění odsouzeného z výkonu trestu odnětí svobody.

Praha 30. dubna 2018

Mgr. Jan Šott, v.r.
předseda senátu

Shodu prvopisem potvrzuje Blanka Křížková.